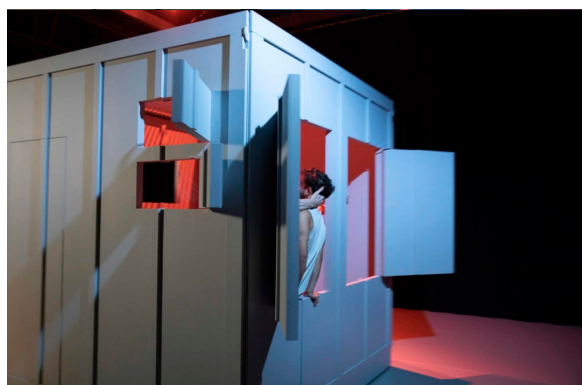

Abdel Daoudi, Toneelschuur Producties, Theater Oostpool

Geschiedenis van geweld

DAOUDI LAAT ÉDOUARD LOUIS' AUTOBIOGRAFISCHE ROMAN VOOR IETS VEEL GROTERS STAAN

Gina Miroula

25 november 2022

Gezien op 24 november 2022, Schuur, Haarlem

Vrijwel naakt staat Édouard (gespeeld door acteur Eelco Smits) met zijn rug naar het publiek gekeerd. Kort ervoor is hij verkracht. Door de jonge Reda (Sia Cyroes), die hij een paar uur eerder tijdens kerstavond op straat heeft ontmoet. Met zijn theaterbewerking van Édouard Louis' *Geschiedenis van geweld* zoomt regisseur Abdel Daoudi in op pittige thematiek als seksueel geweld en klassenverschillen.

Een witte kubus prijkt midden op het toneel. De constructie (scenografie: Marloes van der Hoek, Wikke van Houwelingen) fungeert als Édouards appartement, waarbinnen het verhaal zich ontvouwt. Op ingenieuze wijze klapt het bouwwerk in- en uit elkaar, biedt inkijkjes vanuit meerdere richtingen. Ramen en deuren openen zich, muren draaien weg, het geheel roteert 360 graden om zijn as. Het zorgt ervoor dat het publiek geleidelijk wordt ondergedompeld in de nacht, en later in het voorval dat zich tussen beide mannen afspeelt.

Kort na aanvang probeert Édouard de juiste woorden over zijn lippen te krijgen, prevelt: 'Poging tot...', aarzelt en wacht, 'Poging tot doodslag'. Want precies dat is hem overkomen. Een dag later doet hij aangifte, maar eerst voorziet zijn zus (actrice Lotte Dunselman) de handelwijze van haar broer van context. Op heldere toon vertelt ze over hun familiesituatie (labiele moeder, vader werkt in de fabriek) en hoe haar broertje zich hieraan onttrekt. Hij stelt zich op als zwart schaap, leest veel en laat zich in met wetenschappelijke vrienden. In een prachtig, rake anekdote, zegt Dunselman: 'Als een persoon nooit van liefde heeft gehoord, kan men zelf niet liefhebben.'

Geschiedenis van geweld toont een waanzinnige spanningsopbouw. Dit uit zich zowel in de ijzersterke dialogen alsook in de handelingen. Cyroes schakelt als Reda van poeslief naar opvliegend, Smits' anekdotes als Édouard slaan in als kleine explosies. Wat begint met elkaar speels tegen de muur drukken en hevig zoenen, mondt uit in een agressieve pas-de-deux wanneer Édouard in de ochtend erachter komt dat Reda zijn smartphone heeft gestolen. Begeleid werden de acteurs door intimiteitscoördinator Markoesa Hamer, die met haar expertise spelers op een vertrouwde manier nader tot elkaar laat komen.

In Daoudi's bewerking lijkt de intensiteit van de gewelddadige situatie op het eerste gezicht anekdotisch. Toch wordt al snel duidelijk dat deze verkrachting voor iets groters staat, namelijk dat sommige lichamen in deze wereld veel minder waard zijn dan andere. Daarmee gaat *De geschiedenis van geweld* nog veel verder dan de dader-slachtoffer-dynamiek, en benadrukt op een indrukwekkende manier hoe diep homofobie, racisme en machtsstructuren in onze samenleving zijn verankerd.

Foto: Sanne Peper

Credits

Geschiedenis van Geweld – Toneelschuur Producties, Theater Oostpool

regie Abdel Daoudi *tekst* Édouard Louis *vertaling* Jan Pieter van der Sterre, Reintje Ghoos *bewerking* Nic Bruckman met Eelco Smits, Lotte Dunselman, Sia Cyroes *dramaturg* Thomas Lamers *dramaturgie stagiaire* Lotte Melkert *intimiteitscoach* Markoesa Hamer *scenograaf* Marloes van der Hoek, Wikke van Houwelingen *uitvoering decor* Nelissen Decorbouw, Decoratelier Toneelschuur Producties *geluidsontwerp* Jelle Hoekstra *kostuums* Dymph Boss *licht* Casper Leemhuis *campagnebeeld* Annaleen Louwes, Esther Noyons *scènefoto's* Sanne Peper *mogelijk gemaakt door* Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Provincie Noord-Holland, Gemeente Haarlem, Ammodo, Prins Bernhard Cultuurfonds, Fonds 21, Stichting Dioraphte, Van Bijleveltstichting, Stichting Melanie, Stichting De Versterking, Talentbegunstigers en Vrienden van de Schuur. Het Social Practice Project wordt mogelijk gemaakt door het VSBfonds

ELDERS

DE VOLKSKRANT

★★★★☆

'Taal en tekstbehandeling krijgen veel nadruk in de rake regie van Daoudi, die de verschillende perspectieven, van Louis, zijn zus, de politie en Reda zelf, behendig met elkaar versnijdt en omsmeedt tot een knappe, Babylonische taalcompositie. Tegenover de schuchtere, idealistische Louis staat zijn kordate zus Clara (geestige rol van Lotte Dunselman), die het verhaal steeds weer betreft op zijn afwijzing van hun milieu. Daoudi laat ze soms letterlijk dwars door elkaar praten.' [Herien Wensink](#)

TROUW

★★★★☆

'Hoewel het geweld heel wat minder gruwelijk wordt verbeeld, is de voorstelling zelfs pittiger dan het boek. Homofobie en zeker klassenverschil komen scherper tevoorschijn, wat ook op Édouard zelf terugslaat. Met een uitgekende enscenering en intelligente tekstingrepen en grapjes geeft regisseur Abdel Daoudi daar even helder als subtiel body aan.' [Hanny Alkema](#)

NRC

★★★★☆

'De manier waarop Daoudi de voorstelling heeft gecomponeerd maakt indruk. Door de acteurs elkaar regelmatig in de rede te laten vallen of zelfs simultaan te laten spreken herinnert de regisseur je continu aan de subjectiviteit van de personages, die – zoals steeds bij Louis – sterk door sociale klasse wordt bepaald.' [Marijn Lems](#)